

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Prețul inserțiunilor: un șir petit 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Primejdia vorbelor multe

În *Calendarul Bunului Creștin* pentru 1924, apărut acum în tipografia arhidiecezei noastre, se vorbește într'unul din articolele sale despre *Primejdia vorbelor*, zugrăvită după experiențele unui om de inimă, un francez elvețian, care s'ar părea că ne cunoaște și că a avut în vedere anume raporturile actuale din ținuturile țării românești cu hotarele mărite.

Una dintre ideile, în jurul căreia se comite multă vorbărie, este ideea de unificare sufletească între frații români.

Nu este zi, în care să nu auzim sau să nu citim cuvintele de «unire sufletească», «unificarea sufletelor», «colaborare armonică», «puterea zace în unire» șcl. În cinci ani de viață națională în România întregită, frazele acestea, cu toată sonoritatea lor, încep a se banaliza binișor, efectul lor scade cu fiecare zi.

Ca să ne cunoaștem mai bine pe noi înși-ne, credem că nu-i de prisos, să ascultăm cum gândește, între alții, și pomenitul scriitor elvețian. El zice cam următoarele:

În principiu judecăm așa: Cu cât sânt mai multe ziare și cărți, cu atât se vor răspândi mai ales cunoștințele de tot felul spre folosul și fericirea publicului. În faptă însă vedem că sofistii, bârfitorii și toți ceice știu să mănuească vorba și condeiul, exploatează cartea și ziarul întru promovarea intereselor proprii.

Pe lângă tipăriturile care cultivă cinstea, cultura și omenia fără gânduri ascunse, eată și droaia de tiparuri care samănă neîncrederea prin svonuri exagerate sau false, prin viclene restălmăciri, și creiază astfel curente nesănătoase și primejdioase.

Cu cât citești gazete mai multe, cu atât ți se prezintă lucrurile mai puțin lămurite: nu poți găsi informațiuni desinteresate nici în chestiuni de afaceri negustorești, nici în chestiuni de partide politice, sau acte publice. Dacă cineva ar crede pe cuvânt tot ce a citit într'un interval de câteva zile, ar trebui să ajungă la concluziunea: în toată țara nu există decât oameni slabi și pătați, abea rămân cu fața curată — câțiva scriitori dela gazete...

Nedumerirea se înstăpânește atât asupra omului din popor, cât și asupra intelectualilor. Tertipuri, dedesupturi, trageri pe sfoară găsești pretutindeni: în politică, în finanțe, în literatură, în religie, — b. o. sectele, — și chiar în știință. Urmarea e că toți sânt înșelați; căci și ceice înșală

pe alții cu mai multă îndemânare, totuși sânt înșelați la rândul lor când au trebuință să se sprijine pe sinceritatea altora.

De aici urmează înjosirea vorbei omenesți: Se spune ceace ce-ți folosește, și nu ceace este adevărat.

Nu osândim pe cei ce prețuesc o cuvântare elegantă sau o scriere atrăgătoare. Dar, nu urmează că lucrurile cele mai bine spuse și cele mai bine scrise sânt și cele mai bune. Vorba trebuie să slujească fapta, și nu să o acopere în uitare prin împodobire prea multă. Asupra lucrurilor mari nu trebuie să se arunce vâlul unei cuvântări decorative, izvorâte din dsșertăciunea unui scriitor sau orator. Simplitatea rămâne totdeauna cea mai convingătoare și cea mai puternică. Emoțiuni, dureri, avânturi mari sânt mai bine redade printr'un gest, o privire, un strigăt, decât prin cele mai frumoase fraze. Ca să convingi, trebuie să fii sincer, cumpătat, simplu în exprimarea sentimentelor tale, fie în public, fie în particular. Niciodată să nu treci măsura. Aceasta este miezul lucrului.

Vorbirea variază nu numai după climate, ci și după epoce. Limba de astăzi b. o., este cu mult mai simplă decât a generației dela sau după 1848; — dar ceva ne deosebește prea mult de înaintașii noștri: *nervositatea* noastră, din care își iau naștere exagerările.

Avem sistemul nervos turburat, aproape bolnav. Cuvintele nu mai au aceeași influență, ca asupra omului normal. Nervosul nu se mulțumește cu vorba simplă când vrea să-și exprime sentimentele; și astfel, în convorbiri din viața zilnică, în teatre, în literatură, — în politică mai vârtos, — cuvântul liniștit și măsurat este suprimat prin cuvântul svăpăiat: *Acesta ne place.*

Răul se găsește în noi înșine. Scri-sul nostru este al unor sbiuciumați și descreerați; peana înaintașilor noștri alega pe hârtie mai cu siguranță, mai odihnită. Viața modernă ne face nerăbdători, trăim în neîntreruptă tremurare, care se resimte în vorbirea și scrisul nostru. Starea aceasta ce ne prevestește? Ce bunătăți pot să izvorească din obișnuința de-a exagera în vorbire? Nimic, decât iritarea firilor, discuții lungi și sterpe, judecăți pripite, raporturi sociale otrăvite, și o înrăurire educativă păgubitoare tinerimii: eată primejdia desfrăului în vorbire!

Realizarea unificării sufletești se poate face numai după ce ne vom analiza însușirile caracterului nostru, înlăturând por-

nirile prea egoiste și ambițiile personale, și înlocuindu-le cu un interes mai pronunțat pentru cauzele obștești. A sta mândru și nepăsător, sau a critica neincetat pe cei muncitori, a nu lucra din greu, ci mai ales a vorbi multe, când este atâta de îndreptat în toate instituțiile publice, însemnează a ne depăna viața s'ând pe loc.

Cine voește să promoveze binele general, să cugete din când în când și la: primejdia vorbelor multe, despre care scriu alții așa de adevărat.

Sprijiniți Crucea Roșie Română. Comitetul central al Societății Crucii Roșii București, a hotărât consacrarea unei săptămâni a Crucii Roșii din 16—23 Decembrie 1923, în care se organizează serbări pentru sporirea fondurilor sale. Filialele societății fac propagandă întru sprijinirea acestei instituții atât de însemnate în pace și în război. Fiecare cetățean e dator să contribuie obolul său pentru scopurile Crucii Roșii, care în anul acesta împlinește 60 de ani de existență.

Noul patriarh din Constantinopol. Au fost candidați: mitropolii din Niceea, Brusa și Calcedonia. Mitropolitul Grigorie de Calcedonia, obținând majoritate de voturi, a fost proclamat patriarh ecumenic și arhiepiscop de Constantinopol sub numele de Grigorie VII.

Noul patriarh a fost întronat oficial, cu ceremonialul de rigoare în 13 I. c.

Grigorie VII e al 247-lea patriarh. El e născut în Creta în 1848 și a urmat studiile la academia teologică din Halki. După ce a ocupat posturi ecleziastice la Rodos, Iraklion (Creta), Seres și Cysic, în 1913 a fost numit mitropolit de Calcedonia (Kadichioi); iar în 1914 a fost ales membru al Sf. Sinod.

Noul patriarh, Grigorie VII, a declarat că e conștient de înalta sa misiune, pe care o va exercita conform dorințelor creștinilor ortodoxi din Turcia. În ce privește acuzațiile aduse de adversarii săi, patriarhul a spus că sânt lipsite de orice importanță, de carece el n'a avut nici o legătură cu agenții politici ai Greciei.

În românește. Ministrul instrucțiunii publice impune școalelor minoritare ca: limba română, istoria română și geografia țării să fie predate românește. Inspectorii învățământului din Ardeal au constatat de altfel, că b. o. în școalele maghiare istoria și geografia țării erau obiecte de adevărată batjocură. Numirea de «olăh» cu intenție insultătoare, ștergerea cuvintelor «patria noastră» despre România, gruparea evenimentelor din istoria noastră, pentru a scoate la iveală crime și imoralități și a răspândi dispreț pentru poporul român și alte fapte de acelaș fel, îndreptătesc luarea de măsuri în consecvență.

Luați și citiți

Calendarul Bunului Creștin!

Intru pomenirea lui Andrei Șaguna

— Sedință festivă —

Societățile de lectură «Andrei Șaguna» a studenților în teologie și a elevilor școlii normale din Sibiu au ținut Duminecă, în 3/16 l. c., în memoria patronului lor, în sala prefecturii județului, o bine reușită sedință festivă, la care a luat parte un public ales și numeros, civili, militari și pe oțime împreună cu I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*.

Corul societății studenților în teologie și corurile școlii normale au executat câteva admirabile bucăți religioase (Cerurile soun mărirea lui Dumnezeu, de Davidov, pentru cor de bărbați, Cântec de Crăciun, de Adam, p. 4 voci egale, cântat de corul de fete al școlii normale, și Astăzi tot trupul, concert bisericesc pentru cor mixt) sub conducerea profesorului de muzică T. Popovici și a părintelui N. Topolog.

Două disertații: Educația prin cultul oamenilor mari, de G. Zemora, student în teologie, și Formarea sufletului românesc prin școala lui Șaguna, de N. Iea, din cl. VIII normală, ne arată că în institutele arhidiecezei noastre se desfășoară muncă nepregetată pentru atingerea idealului, cătră care trebuie să năzuim cu trudă desinteresată. Recitările unor poezii potrivite și inteligent predate de Gh. Secaș, stud. în teologie, și Vorica Stroia din cl. VIII normală, au fost asemenea ascultate cu plăcere.

Comemorarea marelui Arhiepiscop, din partea tinerimii noastre școlare, s'a prezentat într'o atmosferă de evlavie și însuflețire sinceră.

Sedința festivă s'a terminat prin cuvintele de mulțumire ale I. P. S. Sale Mitropolitului *Nicolae*, adresate publicului prezent pentru atențiunea manifestată și de astădată față de producțiunile tineretului crescut în duhul lui Șaguna. Înaltul prelat laudă bunul obicei al tinerimii de a-și aduce aminte în mod sârbătoresc de mai marii săi binefăcători și îndeamnă pe viitorii preoți și învățători să povățuiască poporul în spirit evanghelic prin împreună lucrare.

Ideea națională

a fost subiectul conferinței ținute de dl *O. Goga* Dumineca trecută în sala Teatrului național din Cluj. Poetul poftit de studenții universitari, a desfășurat acest subiect, arătând cu marele său talent, cum ideea națională iese biruitoare pretutindeni, și cum ea treue să triumfe și la noi. Dacă am scăpat de robia Egiptului, zice vorbitorul, nu pu em începe o nouă robie, ce amenință să ne facă sclavi fără semne de împotrivire din partea românească. De aceea o luptă energică trebuie pornită împotriva presei înstrăinate din țara noastră. Să fim îngăduitori, dar să nu uităm că trebuie să fim numai noi în luntrea noastră și să luăm măsuri să nu ne înecăm. Studenții, care a simțit primejdia, oratorul li zice: Se spune odinioară: «Vorbți, scrieți, românește», astăzi trebuie să zicem: «Simțiți, simțiți ideea națională, voi vestiți ai biruinței de mâne, studenții!»

După conferință, primită cu mari ovațiuni — pe lângă toată agitația, dezvoltată înainte de conferință împotriva poetului, în coloanele Patriei, — studenții universitari a făcut dlui *O. Goga* o entuziastă manifestație și l-a condus în cântece naționale până la hotelul unde locuia.

Din Iugoslavia

— Chestia bisericească —

Desore discuțiile urmate la Timișoara, în conferința comisiei sârbești și românești, *Grădina Românească* din Panciova primește, în chestia bisericească, următoarele amănunte:

În această chestie comisiunea română pretindea, ca biserica să fie a tuturor românilor din Iugoslavia; pe când comisiunea sârba susținea, că este vorba numai de românii din Banat pentru cari dâșii au autorizația de a trata. După lungă desbatere comisia română a cedat și s'a luat protocolul: «Biserica românilor din Banatul sârbesc».

Altă divergență era chestia episcopiei sârbești din Timișoara, pe care sârbii o pretindeau cu toată seriozitatea. Românii au respins cererea și au ajuns la înțelegere: Pentru sârbii din România să fie un vicar-arhiepiscop în Timișoara,

pentru românii din Iugoslavia un vicar-arhiepiscop în Vârșeț.

Amândoi în cele administrative sânt absolut independenți și numai în cele canonice spirituale atârână dela episcopul din Arad, ear la noi de episcopul din Vârșeț.

Biserica noastră va avea de bază «Statutul organic» și își va forma pe lângă Vicarul-arhiepiscop în Vârșeț un Consistor, sinod eparhial, își va alege deputați conform numărului suflitelor, tot așa cum a fost la Caransebeș. Toate averile școlare, fundamentale, mobile și imobile rămân intacte proprietăți ale bisericii. Chestia mănăstirilor, a averii «Trandafir» încă nu s'a rezolvat.

Protopopii și preoții pot fi aduși din România pentru întregirea parohiilor.

Teologii români din Iugoslavia pot studia în România, ear teologii sârbi din România pot studia la Carlovăț...

De altă parte, se vestesc măsuri aspre, îndreptate împotriva bisericii noastre din acelaș Banat sârbesc. Se constată anume, că pământurile bisericești sânt în partea cea mai mare secestrate, ear cele rămase supuse unor impozite așa de mari — dela care sânt scutite sesiunile parohiale folosite de preoții sârbi! — încât ele silesc preoții să se refugieze. După o sesiune parohială se îmoune spre pildă o «dare de avere» dela 9—16000 monedă iugoslavă, o «dare directă» dela 3—6000 dinari și o dare de venit dela 1—3000 din., astfel că dările preotului român fac $\frac{2}{3}$ din venitul său. Această măsură a reformei agrare sârbești îndreptată exclusiv împotriva bisericii românești și a avut efectul că cele mai multe comune cu mii și mii de suflete românești au rămas fără preot. Astfel comuna Reșișor cu 1783 români, din 2 preoți pe cari i-a avut acum un an, a rămas fără nici unul, comuna Sân Mihai cu 4150 români a rămas din 2 preoți cu 1, Sedi tea cu 819 români din 1 cu 0, Voivodinți cu 1590 români din 2 cu 0, Oresaț cu 770 români din 1 cu 0, Toracul mic cu 3140 români din 3 cu 1, Biserica Albă cu 980 români din 1 cu 0, Omolița cu 485 români din 1 cu 0, Petrovaselo cu 6411 români din 2 cu 1, Panciova cu 900 români din 2 cu 0, Sațul nou cu 6700 români din 2 cu 0, Grebenaș cu 2900 români din 3 cu 1, și așa mai departe.

Eată o situație dintre cele mai triste, care nu poate lăsa nepăsător pe nici un român.

Conferința preoțească a tract. Bran*

I

În ziua de 13/26 Noembrie 1923 s'a ținut conferința preoțească de toamnă, — în număr aproape complet, — a tractului Bran în frunțașă comună Zărnești.

S'a oficiat serviciul divin cu pomenirea morților, foștii parohi ai acestui tract și a arhiepiscopilor, servind parohii Ilariu Reit din Poarta, I. Dragolea din Vulcan și Gh. Preșmerean din Codlea. Cuvântarea la sfârștul sf. liturghii a ținut o parohul I. Nan din Râșnov, explicând per copa z lei. A fost o cuvântare perfectă din toate punctele de vedere și apretiată pe deplin reușită de întreaga preoțime prezentă.

După serviciul divin s'a întrunit preoțimea în școală, unde s'a deschis conferința de păr. protopresbiter I. Hamsea. A relevat misiunea sfântă a preoțimii de azi pentru întro narea vieții religio-morale a poporului nostru dreptcredincios, a cerut preoțimii ca și pe mai departe să lucreze cu aceeași conștiințositate și zel pentru biserică și popor, căci cât de târziu și forurile superioare lumesti vor apretia după merit munca devotată a clerului ortodox român.

Tema «Rolul social al preotului», lucrată și comunicată de parohii Gh. Preșmereanu și N. Cărmănuș, a fost acătuită cu multă râvnă.

Dar, pentru a concretiza din viața practică mai intensiv rolul social al preotului, s'a încredințat această lucrare parohului Gh. Babeș pentru conferința de primăvară.

În tema «Cauzele lipsei de succes a cuvântării bisericești în ziua de azi», lucrată de preotul Valeriu Pușcariu, s'a insistat pe lângă faptul ca preotul și familia sa prin toate mani-

* Cu întârziere, din lipsa de spațiu.

festările să fie bun exemplu poporului. Conferințiarul a vorbit despre calitățile ce trebuie să întrunească predicatorul, despre alegerea materialului pred ce, despre dispoziția sufletească și cunoștințele ce le au cei-ce ascultă pe predicator ș. a.

Au luat parte mai mulți preoți la discuții și la criticele temelor.

A urmat raportul despre activitatea cercurilor religioase, prezentat de președinții fiecărui cerc religios.

Aici s'a discutat despre impresia profundă asupra sentimentelor religioase ale credincioșilor în ce privește serviciul divin cu mai mulți preoți în sobor, și despre rezultatele covârșitoare ce urmează pentru biserică și popor din aceste întruniri, despre succesul moral-cultural, al întrunirilor în aceeaș comună și zi, a cercurilor religioase preoțești și culturale învățăto-rești, — a acestor două tagme principale dela sate, dela activitatea cărora atârână întotdeauna bunăstarea și materială obștească a poporului, pe care sânt chemați să-l lumineze și conducă spre cele bune și folositoare.

La «Propunerii», se primește a parohului I. Dragolea, care propune, ca Veneratul consistor arhidiecezan în înțelegere cu celelalte foruri superioare bisericești ortodoxe din întreg Regatul să lucreze, ca:

având în vedere, că preoțimea ortodoxă română numără la 30—40 mii de preoți,

având în vedere că ceice sânt sau au fost în conducerea bisericești, cunosc mai bine toate lipsurile bisericii și vor lucra mai intensiv pentru ca biserica să-și poată îndeplini misiunea sfântă, ce s'a încredințat de întemietorul ei Isus Hristos, va putea mai ușor — fiind în cunoștință deplină de cauză — să înlătore impedimentele ce îngreunează activitatea binefăcătoare a bisericii:

Ca ministru al cultelor să fie designat totdeauna o persoană de caracter pronunțat moral-bisericesc, chiar din tagma preoțească, și care persoană s'a distins prin munca ce a depus pe terenul vieții noastre bisericești spre binele poporului și al statului.

S'au mai discutat diferite probleme pastorale, și pe urmă par. protopresbiter I. Hamsea — care conduce cu mult tact și înțelepciune tractul acesta, — fiind exhaustat ordinea de zi, încheie sedința.
Pr. I. D.

II.

Despre aceeași conferință primim al doilea raport, din care vom reținea mai ales unele observări critice. Eată raportul:

Demult nu s'a scris nimic despre activitatea preoțimii din părțile noastre, cecece a îndemnat pe mulți să creadă, ba ni s'au făcut observări, că această preoțime doarne somn dreptilor...

Ci, învinuirea este nedreaptă.

Căci preoțimea din tractul Bran, conștie de chemarea sa, lucră cu pricepere și spor, atât pe terenul pur bisericesc, cât și pe cel social.

Convenirile sale, în sinoade protopopești, în conferințe sau cercuri religioase, nu sânt împlinirea de formă a unei datorințe. Stereotipica formulă: «lucrarea deplină succesă și conferințiarului i se aduce mulțămintă protocolară», nu mai are loc cu înlesnirea din trecut.

Critica obiectivă, prietenosă, dar severă, face pe conferințiar să aprofundeze materia ce o tractează, să se pregătească temeinic, să-și pună în aplicare toate cunoștințele și forțele spirituale, pentru a mulțumi auditorul...

În vorbirea sa de deschidere păr. protopop, arată munca ce așteaptă pe preoțime și direcția în care să muncească, mai ales acum în vremurile schimbate în care trăim. Războiul trecut a schimbat mult viața religio-morală a credincioșilor, multe viții până acum aproape necunoscute s'au încuibat în popor. Diferite secte asaltează temeliile bisericii străbune, sprijin și ajutor nu avem aproape de nicăieri, — deci trezvie, muncă și abnegațiune se cere dela preoțime, ca astfel prin noi însine să punem stavilă relelor ce ne încunjoară.

Pentru tema: «Rolul social al preotului» au intrat 3 lucrări: a păr. Preșmereanu din Codlea, Cărmănuș din Fundata și Balca din Moeciul sup., care bolnav fiind, totuși și-a ținut de datorință să fie cu duhul între noi; ear la a doua temă: «Care sânt cauzele pentru care predica

nu are influință în popor» a intrat o singură dată, rară, a păr. cap. Val. Pușcariu.

Părintele Preșmoreanu, venit de curând în tractul nostru din Treiscaune, s'a încercat să arete rolul social al preotului. În limbă fluentă avântată, vorbește autorul, ascultat cu încordată atențiune.

În critica ce a urmat, susținută de preoții: G. Enescu, Piso, Babeș și reasumată de presidiu, s'a recunoscut zelul și munca depusă de disertant. S'a constatat însă că Sf. sa a avut darul de a delecta pentru moment auzul, dar n'a avut n'ocul ca lucrarea să lase urme trainice în suflete, puncte de razim și orientare în mințile ascultătorilor. S'a mărginit mai mult la chestiuni principiale, fără a resuma și concretiza care anume ar fi rolul social al preotului în împrejurările schimbate în care trăim.

Același lucru s'a spus și despre disertațiunea citită de păr. Cărmănuș. De aceea conferința a însărcinat cu lucrarea de nou a acestei teme, pentru conferința de primăvară, pe păr. G. Babeș.

În tema: «Care sânt cauzele pentru care predica nu are influență în popor», păr. cap. V. Pușcariu ar fi avut succes dacă după cum reiese din critica ce a urmat, nu ar fi făcut introducerea așa de lungă, cât însași jumătate tema, în care a vorbit de toate, numai la obiect nu, și dacă cătră sfârșit n'ar fi insistat asupra unei chestiuni pur personale, pentru care lucru, conferința și a spus cuvântul destul de apăsător.

Președintele resumând cele spuse în critică de păr. G. Enescu, Preșmoreanu, Piso, Babeș, constată că predica n'are influență în popor, atât din vina predicatorului, cât și a auditorului. Nici unul, nici altul nu sânt deplin pregătiți. În seminar ar trebui să se dea mai multă dezvoltare și atențiune retoricii bisericești. Elevii din cursurile ultime ar trebui obligați a predica în biserică la utrenie și vecernie în prezența tuturor seminaristilor sub controlul profesorilor. De altă parte auditorul trebuie pregătit din vreme pentru ca să poată urmări cu interes și folos desfășurarea unei predici. Această pregătire să înceapă din casa părintească, să se continue în școala de toate zilele, de repetiție, de aduți, și peste tot să se introducă catechizarea tinerimii.

Predicatorul ca și pedagogul, să țină seamă de ideile aperceptive ale publicului. Predica să nu fie lungă, nici ținută în termeni abstracți. Să fie presărată cu pilde, cu exemple, scoase din sf. scriptură, din viața de toate zilele, din istoria universală și națională. Limba să fie ușoară, dicția rară și o armonie completă între ceea ce spune în predică și purtarea în viață a predicatorului.

Dintre hotărârile mai însemnate ale conferințelor amintesc:

1. Ministerul cultelor a edat o excelentă revistă: Cuvântul. Dnii inspecți generali Gh. Mugur și I. Savin în Nr. 10—12 din Iunie 1923 anunță sistarea revistei. Dispariția «Cuvântului» a produs adâncă mâhnire în preoțimea acestui tract, căci conținutul lui bogat și select corespundea într-o foarte mare măsură de lumină și cultură ale preoțimii. De aceea conferința roagă pe P. V. Consistor să intervină la minister să continue edarea «Cuvântului» fie și pe lângă abonament.

2. Congrua, acest neînsemnat salariu, ni se împarte cu întârziere de câte 5—6 luni. Se zice că din lipsa de personal la compunerea statelor. Dacă într'adevăr aceasta e pricina, de ce nu se descentralizează afacerea? Să se însărcineze dnii protopopi cu facerea statelor și congrua să se ridice de la percepțiile cele mai apropiate. Reținerile legiuite să se facă prin protopopi. Conferința roagă pe P. V. Consistor să intervină la ministru ca: congrua să se plătească cel mult în luna din mijloc a fiecărui cuartal.

3. Discuțiune interesantă s'a încins în jurul proiectului de pensionare preoțesc. Acest proiect cuprinde unele dispozițiuni păgubitoare, cu deosebire preoților mai bătrâni. Un astfel de preot voind să se pensioneze, ar trebui să-și răscumpere anii serviți, cu 30, 40, 50 până la 70,000 lei. Ori, dacă ar dispune de această sumă, ar depune-o la vr'o bancă, i-ar aduce un venit anual de 2800—5000 lei, plus capitalul, care rămâne proprietatea exclusivă a dânsului și n'ar mai reflecta la pensie...

N'ar fi de prisos, dacă și alte tracte și-ar spune cuvântul la hotărârile de mai sus.

Pr. George Babeș.

INFORMAȚIUNI

Consistoriul arhiepiscopalian de Alba-Iulia și Sibiu, în ședința plenară din 17 Decembrie n. ținută sub presidiul mitropolitului nostru Nicolae a numit protopresbiter al tractului vacant al Sibiuului pe parohul Emilian Cioran din Reșinari. Administrator protopresbiter al nou înființatului tract al Oltului cu sediul în Șercaia pe profesorul Vasile Stoicaneanu din Făgăraș, ear de adm. prot. al tractului nou din El savetopole pe prof. Romul Albu de acolo.

Hirotoniri. I. P. S. Sa mitropolitul nostru Nicolae a hirotonit în 27 Nov. a. c., pe diaconul Silviu Manu întru presbiter pentru parohia Balomir, ear pe clericul Nicolae Moldovan întru diacon. În 2 Dec., pe diaconul Nic. Moldovan, întru presbiter pentru parohia Teline și pe clericul Octavian Medrea întru diacon. În 3 Dec., pe diaconul Oct. Medrea întru presbiter pentru parohia Sălașul de sus.

Inchinat României. Ziarul cehoslovac *Prager Presse* a închinat un număr mai nou al său special României. Lucru asemănător ar trebui să facem și noi pentru aliații noștri politici dela Praga. Numărul special din *Prager Presse*, bogat ilustrat, se ocupă de stările culturale dela noi. Conține articole de politică și de literatură, în traduceri, din scriitorii noștri de seamă: Alecsandri, Eminescu, Iorga, Coșbuc, Caragiale ș. a.

Preot osândit pentru les majestate. Tribunalul din Târgu Mureș a pedepsit cu închisoare de 8 zile și amendă de 5000 lei pe un preot romano-catolic din comuna Sântioana, cu numele Keferi Andraș, acuzat că în ziua încoronării dela Alba-Iulia a declarat în public: «Acum se încoronează regele valahilor.»

Navală la biserică. Un geolog rus, Pavlov, se spune că ar fi prorocit potop de ape, asupra Rusiei, pentru ziua de 20 Decembrie 1923. Tărâniștea satelor rusești, plină de spaimă, dă navală la biserică și se ține de post și rugăciune. Un mic potop, în capul boșevicilor, ar fi poate spre folosul lor.

În Ianuar 1924 declarații nouă de venituri. Ministerul de finanțe a trimis administrațiilor financiare din toată țara formulare nouă care să fie puse la dispoziția contribuabililor pentru declararea veniturilor de tot felul, realizate pe anul financiar 1923 care expiră, în vederea impunerilor anuale.

Congresul presei. Al doilea congres al presei din România s'a deschis Duminecă, în 16 I. c., la Cluj. În sala prefecturii județului s'au întrunit congresiștii la ora 4 d. a. Au lăsat cuvântul: dl Const. Bacalbașa, președintele comisiunii de organizare, reprezentanții sindicatelor de presă și notabilitățile autorităților locale. La festivalul de seară, ținut în Teatrul național, dl C. Bacalbașa și-a desfășurat conferința: Cum ajungi ziarist. Ieri, Luni, și astăzi Marți, congresul s'a ocupat cu chestiuni de organizare privitoare la presă și zăriști.

Taxarea scrisorilor pentru străinătate. În preajma serbătorilor se trimit foarte multe cărți poștale și scrisori în străinătate. Dacă ele nu sânt timbrate suficient, rămân neexpediate. Oficiul poștal aduce oficial la cunoștința tuturor că: Pentru țările Austria, Ungaria, Jugoslavia, Cehoslovacia, Polonia și Italia, cărțile poștale trebuie taxate cu mărci în valoare de 3 Lei, ear scrisorile cu 4 Lei 50 bani. — Pentru toate celelalte țări, cărțile poștale se vor taxa cu 4 lei, ear scrisorile cu 6 lei. Aceste taxe se vor pune în mărci poștale (fără timbre de ajutor) nu în altfel de timbre. Să se țină seama de aceasta, fiindcă scrisorile care nu sânt suficient taxate cu mărci, poștale, nu se expediază.

Emigranți numeroși vor fi înapoiți din portul New York, căci cota multor țări pe restul anului este completă. Peste zece mii de emigranți din lumea întreagă așteaptă controlul în faimoasa Ellis Island, spre a putea intra în America. Zilnic se examinează în zisa insulă între 3—4000 de pasageri. Insula s'a umplut cu emigranți care trebuie să aștepte până la clarificarea situației lor. Sânt acolo ruși, greci turci și 50 de români veniți fără banii ceruți și cu acte în neregulă sau bolnavi, cărora nu li se admite intrarea. Legea emigrării fixează cota anuală de fiecare țară la 2 la sută din totalul locuitorilor acelei țări în Statele-Unite la 1910.

Vrednic lucrător în va Domnului. Dntr'o scrisoare primită astăzi dela dl Dumitru A. Popa, agronom regional în Nocrich, reținem următoarele: Cu ocazia trecerii mele prin Alțina, întâmplător am cunoscut pe bătrânul preot Ion Petrișor despre care auzisem multe lucruri bune și demne de imitat. Amintesc câteva din faptele sale: Ca preot în comuna Cornățel p.r. Ion Petrișor, a stăruit de s'a zidit casa parohială, a reparat biserică, a esoperat dela comuna politică un pământ pe seama bisericii, aducând pe acele vremuri 2—300 florini arenda. Salariul învățătoresc l-a pus în sarcina alodiului comunal, ștergându-se repartiția de pe popor. A îndemnat sătenii să cumpere o moșie de 300 jugăre, cu 56,000 florini, dela un conte, — astăzi pământul valorează sute de mii de lei. Ca preot în Alțina a înființat o societate românească, cumpărând o mașină de îmblătit, scăpând astfel de sub tutela sașilor; a înființat bancă populară sistem «Raiffeisen» primind spre fructificare depunerile membrilor, și înlesnindu-i cu împrumuturi. În 1 Ianuarie 1913 a pus bază unui fond parohial cu 400 coroane sau 200 lei azi, care prin creștere a ajuns la suma de 6100 lei, ce se întrebuițează pentru cheltuelile bisericii. Prin a sa stăruință s'a cumpărat pe seama bisericii fără a da un ban biserică, 300 jugăre cu 68,000 lei, care proprietate, conform legii agrare, s'a expropriat în folosul sătenilor săraci. Fapte, ce vorbesc dela sine desore un preot, care — nu este nici măcar decorat.

Femeea japoneză este la înălțimea chemării. În urma dezastrului din Japonia, toate femeile au pornit curent de luptă contra luxului, ne mai purtând decât haine ieftine. Bine ar fi, dacă în alte țări femeile n'ar aștepta dezastru ca cel din Japonia, pentru a începe lupta contra luxului aducător de nenorociri.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Dumineca trecută, la Priceasnă a predicat în catedrala noastră dl I. Grovu, referent consistorial.

Mulțămire. Pentru pomul de Crăciun al orfanilor din Orfelinatul bisericii noastre, dl Dr. Vasile Stan, directorul Școlii Normale «Andrei Șaguna» din Sibiu, ni-a trimis un dar de 200 lei, întru amintirea și pomenirea în Domnul adormitei sale soții: Ana. Ii aducem și pe calea aceasta mulțumirile noastre. Pentru od hna adormitei în Domnul ne vom ruga de Crăciun împreună cu micuții orfani. *Direcțiunea Orfelinatlui ortodox din Sibiu.*

Teatru. Vicleniile lui Scapin, comedia în 3 acte a lui Molière, jucată Sâmbătă de compania teatrală Astra, sub direcția dlui N. Băilă, a dat ocazie dlui C. Antoniu să ne arate străduințele sale în zugrăvirea ștregărilor explicabile, săvârșite de istețul Scapin. Ni l-a înfățișat cu siguranță în mișcări și gesturi și cu mult natural. Dnul Antoniu este actor care își știe stăpânul rolul, e figura foarte simpatică și talent nu de toate zilele. Notă bună aducem și colegilor săi, dlor Velculescu (Geronte) Hoციung (Argante), Polzu (Octav), Grigoriu (Silvestru). Cu piesa lui Molière s'a încheiat seria întâi a reprezentațiilor — prea puține în patru săptămâni. După o pauză de 14 zile, teatrul își va relua activitatea. Începând cu 1 Ianuar 1924, piesele ni se promit mai variate, mai dese și cu mai mici întreruperi ca până acum. Dar, pentru a putea juca lucrările dramatice câte ni s'au pus în vedere, ar fi de dorit să primească roluri și dl director al trupei, — aceasta este părerea publicului, care a asistat la prima serie de reprezentații.

Răscumpărare de felicitări. Dl Nicolae Ișan își rescumpără felicitările de ziua onomastică cu Lei 50 — dăruți fondului «Victor și Eugenia Tordășianu» pentru înzestrarea fetelor al Reunirii meserașilor români din Sibiu.

Aviz. La conferințele aranjate de despărțământul Sibiu al «Asociațiunii» și «Asoc. gen. a prof. sec.» Secția Sibiu, în 6/19 Decembrie c. (ziua de Sfântul Nicolae) la ora 6 seara va vorbi, în locul dlui avocat Dr. Lucian Borcia, care este împiedicat de a ține conferința dsale, anunțată în program, în această zi, ca suplinitor: dl senator Petru Drăghici, despre «Problema calendaristică», care în timpul din urmă a fost obiect de discuție în ziaristică și în cercuri largi sociale și bisericești și, după însemnătatea ei, merită să fie cunoscută mai de aproape și de publicul nostru.

Trupa germană, înapoiată dela Braşov şi Mediaş, va da reprezentaţii până la sfârşitul lui Decembrie. Primele reprezentaţii, bine cercetate ca de obicei, s'au ţinut Duminică, în matineu la ora 3 şi seara la ora 7 jum. S'au jucat comedii: *Ce voiţi?* de Shakespeare, şi *Imperitentul* în 3 acte Verneuil. În aceste piese de valoare s'au distins dnii Benofsky, Krassov, Lorandt, Lenz şi damele Dorna, Falkner, Nitka, Andersen.

Anunţ. Conform ordinului ministrului de interne Nr. 88936 din 1 Decembrie 1923, termenele prevăzute la articolele 3, 4, 5 şi 9 din regulamentul legii relative la vânzarea loturilor de case din intravilan: invalizilor, demobilizaţilor, funcţionari de stat, ofiteri etc. se prelungeşte după cum urmează: Termenul de 15 Mai 1923 prevăzut la art. 4 pentru primirea cererilor, se fixează la 1 Ianuar 1924; Termenul de 15 Iunie 1923, prevăzut la art. 5 pentru completarea actelor, se fixează la 1 Februar 1924; Termenul de 15 Iunie 1923 prevăzut la art. 3, pentru formarea listelor, se fixează la 15 Februar 1924; Termenul de 1 Ianuar 1924, prevăzut la art. 9 alin. 4 pentru facerea actelor de vânzare, se fixează la 1 Iunie 1924. *Consiliul orăşenesc.*

Transilvania revista Asociaţiunii, a apărut Nr. 10—12 din 1923, cu articole de: Dr. G. Preda, Dr. V. Branisce (despre A. Şaguna), Victor Lazăr (despre David Urs de Mărgineni), Dr. V. Gherasim (despre M. Eminescu), poezii, cronice, ştiri dela Asociaţiune ş. a. Abonamentul anual: 50 Lei pentru membri, 70 Lei pentru alţii. Adresa: Sibiu, strada Şaguna 6.

În «Biblioteca meseriaşului român» editată de «Reuniunea meseriaşilor români din Sibiu» au apărut următoarele 2 broşuri în a doua ediţie: 1. Nr. 2. «*Pribeगी*», comedie în 2 acte, localizare după Nestroy de Dr. Sebastian Stanca. Preţul 5 Lei, plus porto postal 1 Leu. 2. Nr. 4. Bucoavnă n'a învăţat şi umblă la însurat, sau «*Vlăduţul mamei*», comedie într'un act de Lupan. Preţul 4 Lei, plus porto postal 1 Leu. — Se pot procura dela Reuniunea meseriaşilor, Sibiu, str. Brukenthal Nr. 17, precum şi dela toate librăriile din Sibiu.

Nr. 876/1923

(163) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III a Crăciunel, protopresbiteratul Târnava, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotaţiei dela stat.

Este casă parohială cu supraedificate pe fondul intern parohial, ca: şură, grajd, şopru, şi 21 jug. pământ arător şi fânaş, apoi dela fiecare familie câte o ferdelă cucuruz, şi câte o zi de lucru (clacă).

Concurenţii îşi vor înainta rugărilor provăzute cu documentele necesare, la subsemnatul oficiu, în termenul deschis, şi se vor prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătoare în biserica din parohie spre a cânta, predica ori celebra Cetatea-de-baltă, 18 Noembrie 1923.

Oficiul protopresbiterat al tractului Târnava în înţelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Todoran,
protopop.

Citiţi

MEMORIILE

Arhiepiscopului şi Mitropolitului
Andrei Şaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustraţiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Şaguna despre fapte şi întâmplări momentuoase din viaţa sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Preţul: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Şaguna

Preţul: crudu Lei 4—, broşat Lei 6—,
plus porto postal Lei 2—.

În editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal

în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Preţul 30 Lei.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părţi alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dlui Ioan Meţianu, arhiepiscop şi mitropolit.

Preţul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru şcolile secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee şi civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele şcolare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor şcolare.
Bilet de informaţie la însuşi pt. fiecare elev.
Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru şcolile primare:

Registre pentru absenţii şi clasificării.
Matricole şcolare.
Cronica şcolară.

Important pentru toţi Institutorii şi Invăţătorii

CHESTIUNI METODICE

VOLUMUL I

CUPRINZÂND:

Metodica Scris-Cititului şi a celorlalte materii ajutătoare

DE

STEFAN VELOVAN

profesor de pedagogie la şcoala normală de învăţători din Craiova

MARIN FLORESCU şi ILIE JIANU

institutori din Craiova, foşti institutori la şcoala primară de aplicaţie a şcolii normale de învăţători din Craiova.

De vânzare la toate librăriile sau la Editura „Scrisul Românesc”, Craiova.

A apărut şi se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creştin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul visect 1924

== Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri ==

Amintim, din cuprinsul acestui Calendar, următoarele: Rugăciune (în versuri frumoase). Chipuri din viaţa lui Isus Hristos (Patimile şi Învierea), talmăcită cu vorbele Sfintei Scripturi. Cartea Cărţilor. În amintirea celor doi bărbaţi mari: Şaguna şi Lazar. Ziva de plată şi răsplătă. Cum era figura Mântuitorului, după descrierea unui păgân. Sfântul Apostol Petru. Bunurile pământesti. Norul, povestire. Primejdia vorbelor multe. Despre băutura. Lupta în contra beţiei. Ce fel de cooperative ne trebuie? Despre post. Pogorârea Duhului Sfânt. Felurite şi interesante (1. Sfat potrivit; 2. Ingropat de viu; 3. Cămătarul ş. a.). Albinele. Glume. Sfaturi potrivite ş. a.

Calendarul Bunului Creştin are următoarele chipuri: Isus înaintea lui Pilat Isus spre Golgota. Isus între cei doi tâlhari. Isus răstignit. Punerea în mormânt. Învierea. Pogorârea Duhului Sfânt.

Afară de acestea conţine: figura lui Andrei Şaguna şi a lui Gheorghe Lazăr. În celelalte părţi ale Calendarului se află: Cronologia, zilele şi lunile de peste an, mersul vremii; Însemnarea târgurilor, întocmite după luni. Anunţuri ş. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediţii: o ediţie cu Şematismul bisericii ortodoxe române din arhidieceza de Alba-Iulia şi Sibiu, cu «Evidenţă» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheşti şi învăţători, — şi altă ediţie, fără Şematism.

Preţul: Ediţia cu Şematism 25 Lei; fără Şematism numai 7 Lei;

Plus porto postal Lei 5, şi sânt a se trimite înainte prin mandat postal.

== Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat ==